

Vragen over participatie bij kernversterking

Voor communicatie en participatie is elk project uniek omdat de actoren en hun belangen telkens verschillen. Een goede procesaanpak, is een aanpak op maat van het project. Er zijn dan ook geen 100% sluitende en pasklare antwoorden op vragen over participatie. De inzichten gedeeld tijdens de presentatie en de geformuleerde antwoorden hieronder kunnen wel richting geven aan de afwegingen die gemaakt dienen te worden.

1. Hoe willen we dat mensen en organisaties onze organisatie zien?
2. Hoe creëren we een positieve dynamiek in ons project?
3. Hoe houden we leiderschap over de communicatie van het project?
4. Zijn we bereid om ons project los te laten en een interactief proces in te gaan?
5. Wanneer creëren we draagvlak voor ons project?
6. Is onze communicatie afgestemd op de doelstellingen van het project?

Aanpak trajectbegeleiding, wanneer begin je eraan?

Vanaf wanneer burgers betrekken?

Algemeen stellen we dat je best zo vroeg mogelijk met communicatie en participatie start omdat:

- Het eenvoudiger is om controle te houden over de communicatie
- Je samen het proces kan vormgeven.
- Plannen nog niet afgewerkt zijn en het daarom eenvoudiger is om eventuele win-win's te integreren in het project.

Draagvlak moet je immers zoeken in zowel project als proces.

COMMON GROUND

ruimte maken

Hoe concreet aanpakken?

Hoe participatie bij externe projecten?

Beste aanpak?

Wat brengt een participatietraject heel concreet/praktisch met zich mee voor gemeentelijke ambtenaar?
Hoeveel tijd nodig voor goede participatie?

Zoals eerder aangegeven: beste aanpak = op maat van project. Er is dus geen kant-en-klaar recept voor een goed communicatie-en participatietraject en hetzelfde geldt voor de concrete aanpak. Onderstaande kan je hierbij wel op weg helpen.

De eerste stap is nagaan of de randvoorwaarden vervuld zijn:

1. Leent het onderwerp zich tot participatie?
2. Is er beleidsruimte voor participatie? Is er een opdracht tot participatie?
3. Is er een meerwaarde voor participatie?
4. Is er voldoende transparantie mogelijk rond het onderwerp?
5. Is een constructieve relatie mogelijk?
6. Hebben we voldoende capaciteit om een traject uit te werken?

Als het antwoord op al deze vragen ja is, dient een volgende reeks vragen zich aan:

1. In welke fase is het project?
2. Wat is de duur van het project?
3. Hebben we het doel van de participatie scherp?
4. Wie zijn de belanghebbenden?
  - o Deze analyse kan je doen achter je bureau als je veel terreinkennis hebt. Zo niet dan kan je via diepte-interviews met enkele stakeholders een beter zicht krijgen op de context.
5. Welke rol is er weggelegd voor de belanghebbenden? (Participatieladder)

Op basis van deze analyse-vragen bepaal je wie, je waarvoor betreft en op welke momenten in het project. Pas daarna volgt de invulling van elk van deze contactmomenten.

Om het gesprek te faciliteren bestaan verschillende methodieken die kunnen bijdragen aan de gewenste resultaten. Ook hier is de 'juiste' methodiek sterk afhankelijk van de context. Inspiratie voor methodieken kan je online vinden of in diverse handenboeken. Bijvoorbeeld:

- <http://www.participatiewordtgesmaakt.be/nl/je-bent-bestuurder/methodieken/>
- <http://www.vvsg.be/thema/participatie/methodieken/forms/allitems.aspx>
- Hartelijk gefaciliteerd: Jeroen Blijsie en Annet Noordik
- Het groot werkvormen boek (1&2): Angela Talen, Sasja Dirkse-Hulscher
- Diverging conversations through facilitation: Jan Lelie & Henri Haarmans

COMMON GROUND

ruimte maken

Hoe maak ik (toekomstige) inwoners, projectontwikkelaars, verkavelaars warm voor de alternatieve verkaveling of woonproject?

Driehoeksverhouding gemeente – koper - projectontwikkelaar?

- In het kort: Breng de belangen van interne en externe belanghebbenden in kaart en ga samen na hoe je in het project en het proces een win-win kan vinden tussen deze belangen en de eigen belangen.

Hoe betrek je mensen die normaal niet betrokken zijn in ruimtelijke ontwikkeling en niet enkel degenen die al een uitgesproken mening hebben?

- Probeer de inspanning om deel te nemen zo laag mogelijk te maken door naar hen toe te gaan. Bijvoorbeeld door de dialoog te laten doorgaan op een plaats waar ze toch al zijn: op een evenement, in de sporthal, in de bibliotheek of thuis via een online platform.

Wat met georganiseerde participatie?

- Deze vraag begrijp ik niet helemaal. Bedoelt u hiermee de juridisch verplichte inspraak en participatiemomenten? Deze momenten zullen altijd deel uitmaken van het participatie en communicatietraject. Gezien deze momenten zich situeren rond de mijlpalen van het project is het best om vanuit het proces te bekijken hoe op of rond deze momenten kan ingezet worden op een waardevolle ontmoeting tussen de verschillende belanghebbenden.

Wat zijn argumenten om zijn bestuursleden te overtuigen?

De inzichten zoals gedeeld in de presentatie kunnen de basis vormen voor de argumentatie:

1. Top down of bottom up: Hoe willen we dat mensen onze organisatie zien?
2. Positieve dynamiek
3. Volgen of leiden: een stem die gehoord wil worden, komt vroeg of laat toch naar boven.
4. Project en proces zijn twee verschillende zaken
5. Draagvlak = proces, project en communicatie

Mijn contactgegevens:

Karolien Van Dyck

M +32 499 42 35 79

E karolien.vandyck@common-ground.eu